

21994A1223(05)

L 336/40

JURNALUL OFICIAL AL COMUNITĂȚILOR EUROPENE

23.12.1994

ACORD PRIVIND APLICAREA MĂSURILOR SANITARE ȘI FITOSANITARE

MEMBRII,

reafirmând că nici un membru nu trebuie împiedicat să adopte sau să aplice măsurile necesare pentru protecția sănătății sau a vieții oamenilor, a animalelor sau pentru conservarea plantelor, sub rezerva ca aceste măsuri să nu fie aplicate într-un mod care să reprezinte fie un mijloc de discriminare arbitrară sau nejustificată între membri pentru care există aceleași condiții, fie o restricție deghizată asupra comerțului internațional;

dorind să îmbunătățească sănătatea oamenilor și a animalelor și situația fitosanitară în cazul tuturor membrilor;

constatând că măsurile sanitare și fitosanitare sunt adeseori aplicate pe bază de acorduri sau protocoale bilaterale;

dorind să asigure crearea unui cadru multilateral de reguli și a unei discipline care să orienteze elaborarea, adoptarea și aplicarea de măsuri sanitare și fitosanitare în vederea reducerii la minimum a efectelor lor negative asupra comerțului;

recunoscând contribuția importantă pe care normele, orientările și recomandările internaționale o pot avea în acest sens;

dorind să mărească gradul de utilizare a măsurilor sanitare și fitosanitare armonizate între membri pe baza normelor, a orientărilor și a recomandărilor internaționale elaborate de organizații internaționale competente, între care Comisia Codex Alimentarius, Biroul Internațional pentru Epizootii și organizațiile internaționale și regionale competente care acționează în cadrul Convenției internaționale pentru protecția plantelor, fără a cere membrilor să-și modifice nivelul corespunzător de protecție a sănătății sau a vieții oamenilor, a animalelor sau de conservare a plantelor;

recunoscând că țările membre în curs de dezvoltare se pot confrunta cu dificultăți speciale în ceea ce privește respectarea măsurilor sanitare și fitosanitare ale membrilor importatori și, ca urmare, în ceea ce privește accesul pe piețe, precum și în formularea și aplicarea de măsuri sanitare și fitosanitare pe propriul lor teritoriu și dorind să sprijine eforturile acestor membri în această privință;

dorind, în consecință, să elaboreze reguli pentru aplicarea prevederilor GATT 1994 referitoare la utilizarea măsurilor sanitare sau fitosanitare, în special a prevederilor articolului XX (b) ⁽¹⁾,

CONVIN URMĂTOARELE:

*Articolul 1***Prevederi generale**

(1) Prezentul acord se aplică tuturor măsurilor sanitare și fitosanitare care pot afecta, direct sau indirect, comerțul internațional. Astfel de măsuri sunt elaborate și aplicate în conformitate cu prevederile prezentului acord.

(2) În sensul prezentului acord se aplică definițiile prezentate în anexa A.

(3) Anexele fac parte integrantă din prezentul acord.

(4) Nici o prevedere din prezentul acord nu afectează drepturile deținute de membri pe baza Acordului privind barierele tehnice în calea comerțului, referitoare la măsurile care nu intră în domeniul de aplicare al prezentului acord.

*Articolul 2***Drepturi și obligații fundamentale**

(1) Membrii au dreptul să adopte măsurile sanitare și fitosanitare necesare pentru a proteja sănătatea și viața oamenilor, a animalelor sau pentru conservarea plantelor, cu condiția ca aceste măsuri să nu fie incompatibile cu prevederile prezentului acord.

(2) Membrii acționează astfel încât măsurile sanitare sau fitosanitare să fie aplicate numai în măsura necesară pentru a proteja sănătatea și viața oamenilor, a animalelor sau pentru conservarea plantelor, să fie bazate pe principii științifice și să fie menținute numai pe baza unor dovezi științifice suficiente, cu excepția situațiilor prevăzute la articolul 5 alineatul (7).

(3) Membrii acționează astfel încât măsurile lor sanitare sau fitosanitare să nu creeze discriminări arbitrare sau nejustificate între

⁽¹⁾ În prezentul acord, referirea la articolul XX (b) cuprinde și preambulul la acest articol.

membri în cazul în care există condiții identice sau similare, inclusiv între propriul lor teritoriu și cel al altor membri. Măsurile sanitare și fitosanitare nu trebuie aplicate într-un mod care să constituie o restricție deghizată asupra comerțului internațional.

(4) Se consideră că măsurile sanitare sau fitosanitare în conformitate cu prevederile relevante ale prezentului acord sunt prezumate a fi în concordanță cu obligațiile care revin membrilor în virtutea prevederilor GATT 1994 referitoare la utilizarea măsurilor sanitare sau fitosanitare, în special a prevederilor articolului XX (b).

Articolul 3

Armonizare

(1) În scopul armonizării măsurilor sanitare și fitosanitare pe o bază cât mai largă posibil, membrii își bazează măsurile sanitare sau fitosanitare pe norme, orientări sau recomandări internaționale, în cazul în care acestea există, cu excepția cazului în care prezentul acord prevede altfel, în special la alineatul (3).

(2) Se consideră că măsurile sanitare sau fitosanitare în conformitate cu normele, orientările sau recomandările internaționale sunt necesare pentru a proteja viața și sănătatea oamenilor, a animalelor sau conservarea plantelor și se presupune că sunt compatibile cu prevederile corespunzătoare ale prezentului acord și ale GATT 1994.

(3) Membrii pot introduce sau menține măsuri sanitare sau fitosanitare care au ca rezultat un nivel de protecție sanitară sau fitosanitară mai ridicat decât cel care s-ar realiza prin aplicarea măsurilor bazate pe normele, orientările sau recomandările internaționale corespunzătoare, dacă există o justificare științifică sau ca rezultat al nivelului de protecție sanitară sau fitosanitară pe care un membru îl consideră potrivit în concordanță cu prevederile corespunzătoare ale articolului 5 alineatele (1)-(8) ⁽¹⁾. Fără a aduce atingere celor de mai sus, orice măsură care are drept rezultat un nivel de protecție sanitară sau fitosanitară diferit de cel care ar fi obținut prin aplicarea măsurilor bazate pe norme,

(1) În sensul articolului 3 alineatul (3), există o justificare științifică în cazul în care, pe baza examinării și a evaluării informațiilor științifice disponibile în conformitate cu prevederile corespunzătoare ale prezentului acord, un membru stabilește că normele, orientările sau recomandările internaționale în materie nu sunt suficiente pentru atingerea nivelului de protecție sanitară sau fitosanitară pe care îl consideră corespunzător.

orientări sau recomandări internaționale nu trebuie să fie incompatibilă cu o altă prevedere a prezentului acord.

(4) Membrii participă pe deplin, în limitele resurselor lor, la activitățile organizațiilor internaționale competente și organismelor lor subsidiare, în special ale Comisiei Codex Alimentarius și ale Biroului Internațional pentru Epizootii, cât și la cele ale organizațiilor internaționale și regionale care activează în cadrul Convenției internaționale pentru protecția plantelor, pentru a promova, în cadrul acestor organizații, elaborarea și revizuirea periodică a normelor, a orientărilor și a recomandărilor referitoare la toate aspectele măsurilor sanitare și fitosanitare.

(5) Comitetul pentru măsuri sanitare și fitosanitare, prevăzut la articolul 12 alineatele (1) și (4), (denumit în textul prezentului acord „Comitetul”), elaborează o procedură de monitorizare a procesului de armonizare internațională și coordonează eforturile în acest domeniu cu cele ale organizațiilor internaționale competente.

Articolul 4

Echivalența

(1) Membrii acceptă măsurile sanitare sau fitosanitare ale altor membri ca echivalente, chiar dacă ele diferă de propriile lor măsuri sau de cele utilizate de alți membri care comercializează același produs, dacă membrul exportator demonstrează, în mod obiectiv, membrului importator că, prin măsurile sale, se obține nivelul de protecție sanitară sau fitosanitară adecvat pentru membrul importator. În acest scop, membrului importator i se permite, la cerere, un acces rezonabil în vederea inspecției, testării și altor proceduri corespunzătoare.

(2) La cerere, membrii inițiază consultări cu scopul de a realiza acorduri bilaterale și multilaterale privind recunoașterea echivalenței măsurilor sanitare sau fitosanitare specificate.

Articolul 5

Evaluarea riscului și stabilirea nivelului adecvat de protecție sanitară sau fitosanitară

(1) Membrii acționează astfel încât măsurile lor sanitare sau fitosanitare să fie stabilite pe baza evaluării, în funcție de situație, a riscurilor pentru viața sau sănătatea oamenilor, animalelor sau pentru conservarea plantelor, ținând cont de tehnicile de evaluare a riscului, elaborate de organizațiile internaționale competente.

(2) La evaluarea riscului, membrii țin cont de dovezile științifice disponibile, procesele și metodele de producție pertinente; metodele de inspectare, eșantionare și testare pertinente; prevalența unor boli sau dăunători specifici; existența unor zone lipsite de dăunători sau boli; condițiile ecologice și de mediu relevante; și regimurile de carantină sau alte tratamente.

(3) În evaluarea riscurilor pentru viața sau sănătatea animalelor sau conservarea plantelor și în stabilirea măsurilor care urmează a fi aplicate pentru realizarea unui nivel corespunzător de protecție sanitară sau fitosanitară împotriva unui asemenea risc, membrii iau în considerare următorii factori economici relevanți: prejudiciul potențial exprimat în pierderi de producție sau de vânzări în cazul pătrunderii, al instalării sau al răspândirii dăunătorului sau bolii; costurile controlului sau ale eradicării pe teritoriul membrului importator; și raportul cost-beneficii al altor metode de limitare a riscurilor.

(4) Membrii ar trebui ca, la stabilirea nivelului adecvat de protecție sanitară sau fitosanitară, să urmărească obiectivul reducerii la minimum a efectelor negative asupra comerțului.

(5) În cadrul obiectivului de realizare a coerenței în aplicarea conceptului de nivel adecvat al protecției sanitare sau fitosanitare împotriva riscurilor pentru viața sau sănătatea oamenilor, a animalelor sau pentru conservarea plantelor, fiecare membru evită să facă diferențieri arbitrare sau nejustificate între nivelurile pe care le consideră adecvate în situații diferite, în cazul în care asemenea diferențieri au drept rezultat o discriminare sau o restricție deghizată asupra comerțului internațional. Membrii cooperează în cadrul Comitetului, în concordanță cu articolul 12 alineatele (1), (2) și (3), pentru a elabora orientări vizând o mai bună aplicare în practică a acestei prevederi. La elaborarea orientărilor, Comitetul ține cont de toți factorii relevanți, inclusiv caracterul excepțional al riscurilor pentru sănătatea umană la care oamenii se expun de bună voie.

(6) Fără a aduce atingere prevederilor articolului 3 alineatul (2), în cazul în care se instituie sau se mențin măsuri sanitare sau fitosanitare vizând atingerea unui nivel adecvat de protecție sanitară sau fitosanitară, membrii acționează astfel încât aceste măsuri să nu aibă un efect mai restrictiv asupra comerțului decât este nevoie pentru a realiza nivelul corespunzător de protecție sanitară sau fitosanitară, ținând cont de fezabilitatea tehnică și economică ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ În sensul articolului 5 alineatul (6), o măsură nu are efecte mai restrictive asupra comerțului decât este necesar, cu excepția cazului în care există o altă măsură care poate fi aplicată în mod rezonabil – ținând cont de fezabilitatea tehnică și economică – care permite atingerea nivelului corespunzător de protecție sanitară sau fitosanitară și care are efecte cu mult mai puțin restrictive asupra comerțului.

(7) În cazurile în care dovezile științifice relevante sunt insuficiente, un membru poate adopta, temporar, măsuri sanitare sau fitosanitare pe baza informațiilor disponibile relevante, inclusiv cele ale organizațiilor internaționale competente, precum și cele care decurg din măsuri sanitare sau fitosanitare aplicate de către alți membri. În astfel de situații, membrii caută să obțină informațiile suplimentare necesare pentru o evaluare mai obiectivă a riscului și să analizeze măsura sanitară sau fitosanitară în mod corespunzător, într-o perioadă de timp rezonabilă.

(8) În cazul în care un membru are motive să creadă că o măsură sanitară sau fitosanitară specifică introdusă sau menținută de către un alt membru are un efect de constrângere sau poate avea un astfel de efect asupra exporturilor sale și că măsura nu este bazată pe norme, orientări sau recomandări internaționale pertinente sau că astfel de norme, orientări sau recomandări nu există, el poate solicita o explicație privind motivele aplicării acelei măsuri sanitare sau fitosanitare, iar această explicație este furnizată de către membrul care menține măsura.

Articolul 6

Adaptarea la condiții regionale, inclusiv zone lipsite de dăunători sau boli și zone cu o prevalență redusă a dăunătorilor sau a bolilor

(1) Membrii acționează astfel încât măsurile lor sanitare sau fitosanitare să fie adaptate la caracteristicile sanitare sau fitosanitare ale zonei – care reprezintă fie totalitatea unei țări, o parte a unei țări, fie totalitatea sau părți ale mai multor țări – din care provine produsul și căreia îi este destinat. La evaluarea caracteristicilor sanitare sau fitosanitare ale unei regiuni, membrii iau în considerare, *inter alia*, nivelul de prevalență a dăunătorilor sau bolilor specifice, existența programelor de eradicare sau de combatere și a criteriilor sau a orientărilor adecvate care pot fi elaborate de către organizații internaționale competente.

(2) Membrii recunosc, în special, conceptele de zone lipsite de dăunători sau boli sau zone cu o prevalență redusă a dăunătorilor sau a bolilor. Determinarea acestor zone se bazează pe factori precum geografia, ecosistemele, supravegherea epidemiologică și eficacitatea controalelor sanitare sau fitosanitare.

(3) Membrii exportatori care declară că zone de pe teritoriul lor sunt zone lipsite de dăunători sau boli sau zone cu o prevalență redusă a dăunătorilor sau bolilor furnizează dovezile necesare

pentru a demonstra în mod obiectiv membrului importator că asemenea zone sunt și, probabil, vor rămâne zone lipsite de dăunători sau boli sau zone cu o prevalență redusă a dăunătorilor sau a bolilor. În acest scop, se acordă membrului importator, la cerere, un acces rezonabil în vederea efectuării inspecției, testării și a altor proceduri relevante.

Articolul 7

Transparența

Membrii notifică modificările aduse măsurilor lor sanitare sau fitosanitare și oferă informații asupra măsurilor lor sanitare sau fitosanitare în conformitate cu prevederile din anexa B.

Articolul 8

Proceduri de control, inspecție și omologare

Membrii respectă prevederile anexei C în aplicarea procedurilor de control, inspecție și omologare, inclusiv sistemele naționale de omologare a utilizării de aditivi sau de stabilire a toleranțelor la adaosurile din alimente, băuturi sau furaje și acționează astfel încât procedurile lor să nu fie incompatibile cu prevederile prezentului acord.

Articolul 9

Asistență tehnică

(1) Membrii sunt de acord să faciliteze acordarea de asistență tehnică altor membri, în special țărilor membre în curs de dezvoltare, fie în mod bilateral, fie prin intermediul organizațiilor internaționale corespunzătoare. Această asistență este acordată, printre altele, în domeniile tehnologiilor de prelucrare, cercetării și infrastructurii, inclusiv privind înființarea organelor naționale de reglementare, și poate fi acordată sub formă de consiliere, credite, donații și ajutoare, inclusiv în scopul obținerii de expertiză tehnică, echipament și pregătire a personalului, pentru a permite acestor țări să se adapteze și să se conformeze măsurilor sanitare sau fitosanitare necesare pentru realizarea unui nivel adecvat de protecție sanitară sau fitosanitară pe piețele lor de export.

(2) În cazul în care sunt necesare investiții substanțiale pentru ca o țară în curs de dezvoltare care este membru exportator să îndeplinească cerințele sanitare sau fitosanitare ale unui membru importator, acesta din urmă analizează acordarea unei astfel de asistențe tehnice care să permită țării membre în curs de dezvoltare să-și păstreze și să-și extindă posibilitățile sale de acces pe piață pentru produsul în cauză.

Articolul 10

Tratament special și diferențiat

(1) În pregătirea și aplicarea măsurilor sanitare sau fitosanitare, membrii țin seama de necesitățile speciale ale țărilor membre în curs de dezvoltare și, în special, ale țărilor membre cel mai puțin dezvoltate.

(2) În cazul în care nivelul adecvat de protecție sanitară sau fitosanitară dă posibilitatea introducerii treptate a unor noi măsuri sanitare sau fitosanitare, ar trebui acordate termene mai lungi pentru a permite respectarea lor în privința produselor de interes pentru țările membre în curs de dezvoltare, astfel încât acestea să-și păstreze posibilitățile de export.

(3) Pentru a se asigura că țările membre în curs de dezvoltare au posibilitatea de a se conforma prevederilor prezentului acord, Comitetul este abilitat să acorde acestor țări, la cerere, excepții specifice și limitate în timp, totale sau parțiale, de la obligațiile rezultând din prezentul acord, cu luarea în considerare a necesităților lor financiare, comerciale și de dezvoltare.

(4) Membrii ar trebui să încurajeze și să faciliteze participarea activă a țărilor membre în curs de dezvoltare la activitățile organizațiilor internaționale competente.

Articolul 11

Consultări și soluționarea litigiilor

(1) Prevederile articolelor XXII și XXIII ale GATT 1994, astfel cum au fost elaborate și aplicate prin Înțelegerea privind soluționarea litigiilor, se aplică și în cazul consultărilor și al soluționării litigiilor în baza prezentului acord, cu excepția situațiilor în care prezentul acord prevede altfel în mod expres.

(2) În caz de litigiu asupra unor chestiuni guvernate de prezentul acord și care implică aspecte științifice sau tehnice, grupul special ar trebui să ceară avizul unor experți aleși de către acesta, în consultare cu părțile aflate în litigiu. În acest scop, grupul special poate, în cazul în care consideră necesar, să instituie un grup tehnic consultativ de experți sau să consulte organizații internaționale competente, la cererea oricăreia dintre părțile aflate în litigiu sau din propria sa inițiativă.

(3) Nici o prevedere a prezentului acord nu aduce atingere drepturilor membrilor în baza altor acorduri internaționale, inclusiv dreptul de a recurge la bunele oficii sau la mecanismele de soluționare a litigiilor ale altor organizații internaționale sau instituite în baza oricărui acord internațional.

Articolul 12

Administrare

(1) Un Comitet pentru măsuri sanitare și fitosanitare se instituie, în baza prezentului acord, cu rolul de for pentru consultări periodice. Acesta îndeplinește funcțiile necesare pentru aplicarea prevederilor prezentului acord și realizarea într-o măsură tot mai mare a obiectivelor sale, în special în ceea ce privește armonizarea. Comitetul își adoptă deciziile prin consens.

(2) Comitetul încurajează și facilitează consultări sau negocieri ad-hoc între membri în legătură cu aspecte sanitare sau fitosanitare specifice. Comitetul încurajează utilizarea normelor, a orientărilor și a recomandărilor internaționale de către toți membrii și, în această privință, inițiază consultări și studii tehnice în scopul îmbunătățirii coordonării și al integrării între sistemele și abordările adoptate la nivel internațional și național pentru omologarea utilizării aditivilor alimentari sau pentru stabilirea limitelor de toleranță la substanțele contaminante din alimente, băuturi sau furaje.

(3) Comitetul menține legături strânse cu organizațiile internaționale competente din domeniul protecției sanitare și fitosanitare, în special cu Comisia Codex Alimentarius, Biroul Internațional pentru Epizootii și Secretariatul Convenției internaționale pentru protecția plantelor, în scopul obținerii celor mai bune opinii științifice și tehnice disponibile pentru administrarea prezentului acord și pentru a se evita orice duplicare inutilă a eforturilor.

(4) Comitetul elaborează o procedură de monitorizare a procesului de armonizare internațională și de utilizare a normelor, a orientărilor sau a recomandărilor internaționale. În acest scop, Comitetul ar trebui să stabilească, în concluzie cu organizațiile internaționale competente, o listă a normelor, a orientărilor sau a recomandărilor internaționale privind măsurile sanitare sau fitosanitare care au, în opinia Comitetului, un impact major asupra comerțului. Lista ar trebui să cuprindă acele norme, orientări sau recomandări internaționale pe care fiecare membru le aplică drept condiții de import sau condiții pe baza cărora produsele importate care se conformează acestor standarde pot beneficia de acces pe piețele lor. În cazurile în care un membru nu aplică o normă, o orientare sau o recomandare internațională drept condiție de import, acel membru trebuie să indice motivul neaplicării și, în special, să menționeze dacă el consideră că standardul nu este suficient de sever pentru a asigura nivelul adecvat de protecție sanitară sau fitosanitară. Dacă un membru își revizuieste poziția, după ce a indicat că aplică o normă, orientare sau o recomandare internațională drept condiție de import, el trebuie să ofere o explicație privind modificarea și să informeze

Secretariatul, precum și organizațiile internaționale competente, exceptând cazul în care o asemenea notificare sau explicație este prezentată în conformitate cu procedurile enunțate în anexa B.

(5) Pentru a evita duplicarea inutilă a eforturilor, Comitetul poate hotărî, după caz, să folosească informațiile rezultate din proceduri, în special cele de notificare, aplicate de organizațiile internaționale competente.

(6) La inițiativa unuia dintre membri, Comitetul poate invita, folosind canale adecvate, organizațiile internaționale competente sau organismele lor subsidiare, să examineze aspecte specifice referitoare la o anumită normă, orientare generală sau recomandare, inclusiv fundamentarea explicațiilor de neutilizare, furnizate în conformitate cu alineatul (4).

(7) Comitetul analizează funcționarea și aplicarea prezentului acord la trei ani după data intrării în vigoare a Acordului OMC și ulterior, după necesități. Când va fi cazul, Comitetul poate prezenta Consiliului pentru comerțul cu mărfuri propuneri pentru amendarea textului prezentului acord, ținând seama, printre altele, de experiența acumulată în cursul aplicării sale.

Articolul 13

Aplicare

Membrii sunt pe deplin răspunzători, în conformitate cu prezentul acord, de respectarea tuturor obligațiilor prevăzute în cadrul acestuia. Membrii elaborează și aplică măsuri și mecanisme pozitive în sprijinul respectării prevederilor prezentului acord de către alte instituții decât cele ale organelor guvernamentale centrale. Membrii iau măsurile rezonabile aflate la dispoziția lor, pentru a se asigura că entitățile neguvernamentale de pe teritoriile lor, precum și organele regionale în care entitățile competente de pe teritoriul lor sunt membre respectă prevederile relevante ale prezentului acord. În plus, membrii nu iau măsuri care au drept efect direct sau indirect de a obliga sau încuraja aceste entități regionale sau neguvernamentale sau instituțiile publice locale să acționeze într-un mod incompatibil cu prevederile prezentului acord. Membrii se bazează pe serviciile entităților neguvernamentale pentru aplicarea măsurilor sanitare sau fitosanitare, numai în cazul în care aceste entități respectă prevederile prezentului acord.

Articolul 14

Dispoziții finale

Țările membre cel mai puțin dezvoltate pot amâna aplicarea prevederilor prezentului acord, cu o perioadă de cinci ani de la

data intrării în vigoare a Acordului OMC, în ceea ce privește măsurile lor sanitare sau fitosanitare care afectează importul sau produsele importate. Alte țări membre în curs de dezvoltare pot amâna aplicarea prevederilor prezentului acord, altele decât cele menționate la alineatul (8) al articolului 5 și la articolul 7, cu o

perioadă de doi ani de la data intrării în vigoare a Acordului OMC, în ceea ce privește măsurile sanitare sau fitosanitare existente pe teritoriul lor, care afectează importul sau produsele importate, în cazul în care o astfel de aplicare este împiedicată de lipsa de competență tehnică, infrastructură tehnică sau a resurselor.

ANEXA A

DEFINIȚII ⁽¹⁾

1. Măsură sanitară sau fitosanitară – orice măsură aplicată pentru:

- (a) protecția, pe teritoriul unui membru, a vieții sau a sănătății animalelor sau pentru conservarea plantelor împotriva riscurilor care decurg din pătrunderea, instalarea sau răspândirea dăunătorilor, bolilor, organismelor patogene sau a organismelor care provoacă boli;
- (b) protecția, pe teritoriul unui membru, a vieții sau a sănătății oamenilor sau a animalelor împotriva riscurilor legate de aditivi, substanțe contaminante, toxine sau organisme patogene prezente în alimente, băuturi sau furaje;
- (c) protecția, pe teritoriul unui membru, a vieții sau a sănătății oamenilor împotriva riscurilor provocate de boli transmisibile de către animale, plante sau produse obținute din acestea sau care decurg din pătrunderea, instalarea sau răspândirea dăunătorilor; sau
- (d) prevenirea sau limitarea, pe teritoriul unui membru, a altor pagube provocate de pătrunderea, instalarea sau răspândirea dăunătorilor.

Măsurile sanitare sau fitosanitare cuprind toate actele cu putere de lege și normele administrative, cerințele și procedurile pertinente, incluzând, *inter alia*, criteriile privind produsul final; procesele și metodele de producție; procedurile de testare, inspectare, certificare și omologare; regimurile de carantină, inclusiv cerințele pertinente legate de transportul animalelor sau al plantelor sau de materialele necesare pentru supraviețuirea acestora pe durata transportului; prevederile privind metodele statistice, procedurile de eșantionare și metodele de evaluare a riscului pertinente; și cerințele de ambalare și etichetare legate direct de siguranța alimentară.

2. Armonizarea – stabilirea, recunoașterea și aplicarea de măsuri sanitare și fitosanitare comune de către diferiți membri.

3. Norme, orientări și recomandări internaționale:

- (a) pentru siguranța alimentară – normele, orientările și recomandările stabilite de Comisia Codex Alimentarius în ceea ce privește aditivii alimentari, reziduurile medicamentelor de uz veterinar și ale pesticidelor, substanțe contaminante, metodele de analiză și eșantionare, precum și codurile și orientările de practică igienică;
- (b) pentru sănătatea animalelor și zoonoze – normele, orientările și recomandările elaborate sub auspiciile Biroului Internațional pentru Epizootii;
- (c) pentru conservarea plantelor – normele, orientările și recomandările internaționale elaborate sub auspiciile Secretariatului Convenției internaționale pentru protecția plantelor în cooperare cu organizațiile regionale care activează în cadrul Convenției internaționale pentru protecția plantelor;

⁽¹⁾ În sensul acestor definiții, termenul „animal” include pești și fauna sălbatică; termenul „plantă” include pădurile și flora sălbatică; termenul „dăunători” include buruienile; și termenul „substanțe contaminante” include reziduurile pesticidelor și medicamentelor de uz veterinar, precum și corpurile străine.

- (d) pentru aspecte care nu intră sub incidența organizațiilor sus-menționate – normele, orientările și recomandările adecvate promulgate de alte organizații internaționale competente deschise participării tuturor membrilor, identificate de către Comitet.
4. *Evaluarea riscurilor* – evaluarea probabilității de pătrundere, instalare sau răspândire a unui dăunător sau a unei boli pe teritoriul unui membru importator, în conformitate cu măsurile sanitare sau fitosanitare care ar putea fi aplicate, și a posibilelor consecințe biologice și economice aferente; sau evaluarea potențialului de producere a unor efecte adverse asupra sănătății oamenilor sau a animalelor, provocate de prezența aditivilor, a substanțelor contaminante, de prezența toxinelor sau a organismelor patogene în alimente, băuturi sau furaje.
5. *Nivel adecvat de protecție sanitară sau fitosanitară* – nivelul de protecție considerat adecvat de către membrul care instituie măsura sanitară sau fitosanitară pentru a proteja viața sau sănătatea oamenilor, a animalelor sau pentru conservarea plantelor pe teritoriul său.

NOTĂ: Mulți membri denumesc acest concept „nivel acceptabil de risc”.

6. *Zonă lipsită de dăunători sau boli* – o zonă care cuprinde fie întregul teritoriu al unei țări, o parte dintr-o țară sau mai multe țări în totalitate sau în parte, identificate de autoritățile competente, în care nu apare un anumit dăunător sau o anumită boală.

NOTĂ: O zonă în care apar dăunători sau boli poate înconjura, poate fi înconjurată sau poate fi vecină cu o zonă – care cuprinde fie o parte a unei țări sau a unei regiuni geografice care acoperă integral sau parțial mai multe țări – în care se știe că se manifestă o boală sau un dăunător, dar care este supusă măsurilor regionale de control, cum este instituirea zonelor de protecție, supraveghere și tampon care vor limita sau eradica dăunătorul sau boala în cauză.

7. *Zonă cu prevalență redusă a dăunătorilor sau bolilor* – o zonă care cuprinde fie întregul teritoriu al unei țări, o parte dintr-o țară sau dintr-o regiune geografică care cuprinde integral sau parțial mai multe țări, identificate de autoritățile competente, în care un dăunător sau o boală specifică se manifestă cu intensitate redusă și care sunt supuse unor măsuri eficiente de supraveghere, control sau eradicare.
-

ANEXA B

TRANSPARENȚA NORMELOR SANITARE ȘI FITOSANITARE

Publicarea normelor

1. Membrii iau măsuri de publicare în cel mai scurt termen a tuturor normelor ⁽¹⁾ sanitare și fitosanitare adoptate pentru a permite membrilor interesați să le cunoască.
2. Cu excepția cazurilor urgente, membrii acordă un interval rezonabil de timp între publicarea unei norme sanitare sau fitosanitare și intrarea sa în vigoare, pentru a lăsa timp producătorilor din țările membre exportatoare și în special celor din țările membre în curs de dezvoltare să-și adapteze produsele și metodele de producție la cerințele membrului importator.

Puncte de informare

3. Fiecare membru veghează să existe un punct de informare însărcinat să ofere răspunsuri la toate întrebările rezonabile ale membrilor interesați, cât și documente relevante privind:
  - (a) orice normă sanitară sau fitosanitară adoptată sau propusă pe teritoriul său;
  - (b) orice proceduri de control și inspecție, orice regim de producție și de carantină și orice proceduri referitoare la toleranța la pesticide și la omologarea aditivilor alimentari, aplicate pe teritoriul său;
  - (c) procedurile de evaluare a riscului, factorii luați în considerare, precum și stabilirea nivelului adecvat de protecție sanitară și fitosanitară;
  - (d) apartenența sau participarea membrului sau a organismelor competente de pe teritoriul său la organizațiile și sistemele sanitare și fitosanitare internaționale și regionale, precum și la acorduri și înțelegeri bilaterale și multilaterale care intră în domeniul de aplicare a prezentului acord, și textele acestor acorduri și aranjamente.
4. În cazul în care membrii interesați solicită copii ale documentelor, membrii iau măsuri ca acestea să fie furnizate solicitanților la același preț (dacă este cazul), cu cel practicat pentru resortisanții ⁽²⁾ membrului în cauză, separat de cheltuielile de expediție.

Proceduri de notificare

5. Ori de câte ori nu există o normă, orientare sau o recomandare internațională sau conținutul unei norme sanitare sau fitosanitare propuse nu este similar în mod substanțial cu conținutul unei norme, orientări sau recomandări internaționale și dacă norma poate avea un efect semnificativ asupra comerțului altor membri, membrii:
  - (a) publică din timp un anunț pentru a permite celorlalți membri să ia cunoștință de propunerea de a introduce o anumită normă;
  - (b) notifică altor membri, prin intermediul Secretariatului, produsele vizate de normă, împreună cu o scurtă prezentare a obiectivului și a motivației normei propuse. Asemenea notificări trebuie făcute fără întârziere, într-o etapă în care se mai pot introduce modificări și țin cont de comentarii;
  - (c) furnizează altor membri, la cerere, copii ale normei propuse și, ori de câte ori este posibil, identifică elementele care diferă, în fond, față de normele, orientările sau recomandările internaționale;
  - (d) acordă altor membri, fără discriminare, o perioadă de timp rezonabilă pentru a face comentarii în scris, discută aceste comentarii, la cerere, și țin cont de comentariile și rezultatele discuțiilor.
6. Totuși, când apar sau riscă să apară probleme sanitare urgente pentru un membru, acel membru poate omite unele dintre etapele enumerate la alineatul (5) din această anexă, dacă membrul respectiv consideră că este cazul, cu condiția:
  - (a) să comunice imediat altor membri, prin intermediul Secretariatului, respectiva normă și produsele vizate, cu o scurtă descriere a obiectivului și a motivației reglementării, inclusiv natura problemei (problemelor) urgente;
  - (b) să ofere altor membri, la cerere, copii ale textului normei;
  - (c) să permită altor membri să facă observații în scris, să discute acele observații, la cerere, și să țină cont de observațiile și rezultatele discuțiilor.

⁽¹⁾ Măsuri sanitare și fitosanitare, cum ar fi acte cu putere de lege, norme și acte administrative cu aplicare generală.

⁽²⁾ Când se face referire la „resortisanți” în cadrul prezentului acord, se consideră că, în cazul unui teritoriu vamal distinct membru al OMC, acest termen se referă la persoane fizice sau juridice care domiciliază sau care au sediul industrial sau comercial real și efectiv pe acel teritoriu vamal.

7. Notificările adresate Secretariatului sunt redactate în limbile engleză, franceză sau spaniolă.
8. La cererea altor membri, țările dezvoltate le furnizează copii ale documentelor sau, pentru documentele voluminoase, rezumate ale documentelor care intră sub incidența unei notificări specifice, în limbile engleză, franceză sau spaniolă.
9. Secretariatul comunică prompt textul notificării tuturor membrilor și organizațiilor internaționale interesate și atrage atenția țărilor membre în curs de dezvoltare asupra oricăror notificări legate de produsele care prezintă un interes deosebit pentru ele.
10. Membrii desemnează o singură autoritate guvernamentală care răspunde de aplicarea la nivel național a prevederilor privind procedurile de notificare, în conformitate cu punctele 5, 6, 7 și 8 din prezenta anexă.

Rezerve generale

11. Nici o prevedere a prezentului acord nu poate fi interpretată ca impunând:
    - (a) comunicarea de detalii sau a textelor proiectelor sau publicarea de texte altfel decât în limba membrului, cu excepția cazurilor menționate la punctul 8 al acestei anexe; sau
    - (b) ca membrii să divulge informații confidențiale care ar împiedica aplicarea legislației sanitare sau fitosanitare, sau care ar aduce atingere intereselor comerciale legitime ale unor anumite întreprinderi.
-

ANEXA C

PROCEDURI DE CONTROL, INSPECȚIE ȘI OMOLOGARE ⁽¹⁾

1. Pentru orice procedură referitoare la verificarea și asigurarea respectării măsurilor sanitare sau fitosanitare, membrii veghează ca:
  - (a) aceste proceduri să fie inițiate și îndeplinite fără întârziere nejustificată și fără a defavoriza produsele importate față de produsele similare de origine națională;
  - (b) perioada standard de prelucrare a fiecărei proceduri să fie publicată sau ca perioada de prelucrare să fie comunicată, la cerere, solicitantului; în cazul în care primește o cerere, organismul competent să verifice în cel mai scurt termen dacă documentația este completă și să îl informeze pe solicitant, într-o manieră precisă și completă, despre toate omisiunile; ca organismul competent să transmită solicitantului, în cel mai scurt termen posibil, rezultatele procedurii, într-o manieră precisă și completă, astfel încât acesta să le corecteze dacă este necesar; ca, chiar și atunci când cererea prezintă omisiuni, organismul competent să continue procedura, atât cât este posibil, dacă solicitantul cere acest lucru; și ca, la cererea sa, solicitantul să fie informat asupra stadiului în care se află procedura, iar orice întârziere să fie explicată;
  - (c) solicitările de informații să se limiteze la ceea ce este necesar pentru procedurile corespunzătoare de control, inspecție și omologare, inclusiv pentru omologarea utilizării aditivilor sau pentru stabilirea toleranțelor la substanțe contaminante în produse alimentare, băuturi sau furaje;
  - (d) caracterul confidențial al informațiilor privind produsele importate, rezultând din sau furnizate în legătură cu controlul, inspecția sau omologarea, să fie respectat fără a favoriza produsele de origine națională și astfel încât interesele comerciale legitime să fie protejate;
  - (e) orice solicitări de mostre individuale ale unui produs în vederea controlului, inspecției sau omologării să se limiteze la ceea ce este rezonabil și necesar;
  - (f) orice taxe cerute pentru proceduri privind produsele importate să fie echitabile în raport cu oricare taxe percepute pentru produse similare de origine națională sau pentru produse originare din oricare altă țară membră și să nu fie mai mari decât costul efectiv al serviciului;
  - (g) în amplasarea instalațiilor folosite în cursul procedurilor și în selectarea mostrelor produselor importate să fie folosite aceleași criterii pentru produsele importate ca și cele utilizate pentru produsele de origine națională, astfel încât să se reducă la maximum inconveniente provocate solicitanților, importatorilor, exportatorilor sau agenților acestora;
  - (h) ori de câte ori specificațiile unui produs se schimbă după efectuarea controlului și inspecției în lumina normelor aplicabile, procedura pentru produsul modificat să se limiteze la ceea ce este necesar pentru a stabili dacă mai există suficiente motive pentru a considera că produsul încă mai corespunde normelor în cauză;
  - (i) să existe o procedură care să permită examinarea plângerilor privind aplicarea acestor proceduri și luarea măsurilor de corecție în cazul în care plângerea este justificată.

În cazul în care un membru importator aplică un sistem de omologare a utilizării aditivilor alimentari sau de stabilire a toleranțelor la substanțe contaminante în alimente, furaje sau băuturi, sistem care interzice sau restrânge accesul pe piețele sale interne al unor produse, din cauza absenței unei omologări, membrul importator analizează posibilitatea folosirii unui standard internațional relevant ca bază de acces, până când se ia o decizie finală.
2. În cazul în care o măsură sanitară sau fitosanitară prevede controlul la nivelul producției, membrul pe al cărui teritoriu are loc producția acordă asistența necesară pentru a facilita acest control și activitatea autorităților care îl efectuează.
3. Nici o prevedere a prezentului acord nu împiedică membrii să efectueze inspecții rezonabile pe propriile lor teritorii.

⁽¹⁾ Procedurile de control, inspecție și omologare cuprind, *inter alia*, procedurile de eșantionare, testare și certificare.